STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 39490
11 november 2026

Regeling van de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening van 9 november 2026, kenmerk 2026-0000584526, houdende regels met betrekking tot de specifieke uitkeringen ten behoeve van het versterken van de gemeentelijke uitvoeringskracht in de woningbouw en het uitvoeren van woondeals (Regeling specifieke uitkeringen uitvoeringskracht woningbouw) [KetenID: 29309]

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Gelet op artikel 2, eerste lid, onderdelen e en g, artikel 2, derde lid, en artikel 3 van het Besluit specifieke uitkeringen volkshuisvesting;

Besluit:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:
capaciteitspool: door of mede namens een provincie georganiseerde voorziening voor het beschikbaar stellen van ambtelijke capaciteit en deskundigheid aan gemeenten ter versterking van de uitvoeringskracht bij de planvorming, vergunningverlening en realisatie van woningbouw;
minister: Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening;
versnellingstafel: provinciaal, regionaal of lokaal samenwerkingsverband tussen overheden, woningcorporaties en marktpartijen gericht op het bevorderen van de voortgang en versnelling van woningbouwprojecten;
woondeal: regionale bestuurlijke afspraken tussen de minister, een of meer provincies, gemeenten en andere relevante partijen over woningbouw en daarmee samenhangende woononderwerpen.

Artikel 2. Doel van de uitkeringen

De minister verstrekt aan iedere provincie:
a. een specifieke uitkering voor de versterking van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid van gemeenten ten behoeve van de uitvoering van de woondeals; en
b. een specifieke uitkering voor de ondersteuning van de uitvoering en actualisering van de woondeals en van de versnellingstafels.

Artikel 3. Specifieke uitkering voor ambtelijke capaciteit en deskundigheid

1. De specifieke uitkering, bedoeld in artikel 2, onderdeel a, wordt uitsluitend verstrekt voor:
   a. het inrichten en in stand houden van een provinciaal loket waar gemeenten ondersteuning kunnen aanvragen op het gebied van ambtelijke capaciteit en deskundigheid; en
   b. het via een capaciteitspool beschikbaar stellen van ambtelijke capaciteit en deskundigheid aan gemeenten ten behoeve van de uitvoering van de woondeals.

2. De specifieke uitkering bedraagt per provincie per kalenderjaar het in de onderstaande tabel opgenomen bedrag:

Provincie	2026	2027
Groningen	€ 324.667	€ 1.172.409
Friesland	€ 293.703	€ 1.060.595
Drenthe	€ 262.232	€ 946.948
Overijssel	€ 420.097	€ 1.517.016
Flevoland	€ 384.057	€ 1.386.872
Gelderland	€ 733.796	€ 2.649.819
Utrecht	€ 624.153	€ 2.253.888
Noord-Holland	€ 1.147.493	€ 4.143.725
Zuid-Holland	€ 1.438.350	€ 5.194.043
Zeeland	€ 263.755	€ 952.447
Noord-Brabant	€ 977.446	€ 3.529.666
Limburg	€ 330.251	€ 1.192.572

Artikel 4. Activiteiten ter ondersteuning van de woondeals en versnellingstafels

1. De specifieke uitkering, bedoeld in artikel 2, onderdeel b, wordt uitsluitend verstrekt voor:
   a. het actualiseren van de woondeals;
   b. het bieden van ambtelijke en organisatorische ondersteuning bij de uitvoering en monitoring van de in de woondeals opgenomen bestuurlijke afspraken over de woningbouwopgave; en
   c. het ondersteunen van versnellingstafels door:
      1°. de kosten van een voorzitter en een secretaris van een versnellingstafel te vergoeden; en
      2°. het organiseren van activiteiten of het ontwikkelen van instrumenten ten behoeve van die versnellingstafels die bijdragen aan de voortgang en versnelling van de woningbouw.

2. De specifieke uitkering bedraagt per provincie per kalenderjaar het in de onderstaande tabel opgenomen bedrag:

Provincie	2026	2027
Groningen	€ 713.148	€ 713.148
Friesland	€ 699.632	€ 699.632
Drenthe	€ 685.896	€ 685.896
Overijssel	€ 754.804	€ 754.804
Flevoland	€ 739.072	€ 739.072
Gelderland	€ 891.736	€ 891.736
Utrecht	€ 843.877	€ 843.877
Noord-Holland	€ 1.072.318	€ 1.072.318
Zuid-Holland	€ 1.199.280	€ 1.199.280
Zeeland	€ 686.560	€ 686.560
Noord-Brabant	€ 998.091	€ 998.091
Limburg	€ 715.586	€ 715.586

Artikel 5. Verplichtingen

1. De provincie besteedt iedere specifieke uitkering op grond van deze regeling uiterlijk op 31 december 2027 aan de activiteiten waarvoor die specifieke uitkering is verstrekt, behoudens toepassing van het vierde lid.

2. Gedeputeerde staten voeren overleg met de betrokken gemeenten over de aard, omvang en prioritering van de activiteiten, bedoeld in artikel 3, eerste lid, en artikel 4, eerste lid. Zij betrekken de uitkomsten van dit overleg bij de inzet van de beschikbare capaciteit, deskundigheid en ondersteuning.

3. Indien een specifieke uitkering niet uiterlijk op 31 december 2027 volledig kan worden besteed, kan de minister op een schriftelijk en gemotiveerd verzoek van gedeputeerde staten de bestedingstermijn voor die specifieke uitkering eenmaal verlengen tot uiterlijk 31 december 2028. Het verzoek wordt uiterlijk op 30 september 2027 ingediend.

4. In afwijking van het eerste lid en artikel 4, eerste lid, kan de minister op een schriftelijk en gemotiveerd verzoek van gedeputeerde staten toestaan dat een resterend deel van de specifieke uitkering, bedoeld in artikel 4, wordt besteed aan de activiteiten, bedoeld in artikel 3, eerste lid.

5. De toestemming, bedoeld in het vierde lid, wordt uitsluitend verleend indien:

a. aannemelijk is gemaakt dat het resterende bedrag redelijkerwijs niet nodig is voor de activiteiten, bedoeld in artikel 4, eerste lid;
b. de uitvoering van de woondeals en het functioneren en de continuïteit van de versnellingstafels door de herbestemming niet wezenlijk worden belemmerd;
c. de betrokken gemeenten hun advies hebben kunnen uitbrengen over de voorgenomen herbestemming.

Artikel 6. Betaling

1. De minister verleent voor iedere specifieke uitkering, bedoeld in artikel 2, jaarlijks een voorschot ter hoogte van 100 procent van het bedrag dat voor de betrokken provincie en het desbetreffende kalenderjaar is opgenomen in artikel 3, tweede lid, onderscheidenlijk artikel 4, tweede lid.

2. De minister betaalt ieder voorschot in één keer, uiterlijk op 1 maart van het kalenderjaar waarop de specifieke uitkering betrekking heeft.

3. In afwijking van het tweede lid betaalt de minister de voorschotten voor het kalenderjaar 2026 uiterlijk op 31 december 2026.

Artikel 7. Informatieverstrekking

Op verzoek van de minister verstrekken gedeputeerde staten aan de minister de informatie die nodig is voor de beoordeling van de voortgang, doeltreffendheid en doelmatigheid van de activiteiten waarvoor de specifieke uitkeringen zijn verstrekt.

Artikel 8. Verantwoording en terugvordering

1. Gedeputeerde staten leggen verantwoording af over de besteding van de specifieke uitkeringen op de wijze, bedoeld in artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet.

2. Indien uit de verantwoordingsinformatie, bedoeld in artikel 17a, eerste lid, van de Financiële-verhoudingswet, blijkt dat een specifieke uitkering onrechtmatig is besteed, kan de minister het onrechtmatig bestede deel van die specifieke uitkering terugvorderen.

3. Indien uit de verantwoordingsinformatie na afloop van de op grond van artikel 5 geldende bestedingstermijn blijkt dat een specifieke uitkering niet volledig is besteed, kan de minister het niet bestede deel terugvorderen.

4. De minister doet binnen een jaar na ontvangst van de verantwoordingsinformatie waaruit de grond voor terugvordering blijkt, mededeling van de terugvordering aan gedeputeerde staten.

Artikel 9. Inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin deze wordt geplaatst.

2. De voor het kalenderjaar 2026 in artikel 3, tweede lid, en artikel 4, tweede lid, opgenomen bedragen kunnen mede worden besteed aan kosten van de activiteiten, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderscheidenlijk artikel 4, eerste lid, die in de periode van 1 januari 2026 tot de datum van inwerkingtreding van deze regeling zijn gemaakt.

3. Deze regeling vervalt met ingang van 1 januari 2029, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op specifieke uitkeringen die op grond van deze regeling vóór die datum zijn verstrekt.

Artikel 10. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling specifieke uitkeringen uitvoeringskracht woningbouw.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
E. Boekholt-O'Sullivan

TOELICHTING

I. Algemeen

1. Aanleiding en probleemanalyse

Nederland staat de komende jaren voor een omvangrijke woningbouwopgave. Samen hebben het Rijk, provincies, gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen het doel jaarlijks 100.000 woningen te realiseren. De realisatie van deze opgave vraagt om een tijdige planvorming, besluitvorming en uitvoering. Gemeenten en provincies vervullen daarbij een centrale rol.

De uitvoeringskracht van medeoverheden vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de realisatie van de woningbouwopgave. Uit onderzoeken blijkt dat veel gemeenten beschikken over onvoldoende ambtelijke capaciteit en deskundigheid om de benodigde woningbouwprojecten tijdig voor te bereiden en uit te voeren. Het huidige tekort aan ambtelijke capaciteit wordt geraamd op 1.300 tot 2.200 fte.[1] Daarnaast bestaat behoefte aan specialistische deskundigheid op het gebied van planvorming, vergunningverlening, besluitvorming en andere onderdelen van het woningbouwproces.

Gemeenten en provincies vangen deze tekorten momenteel veelal op door tijdelijke externe inhuur. Deze werkwijze leidt tot hoge kosten, beperkte continuïteit en concurrentie tussen overheden op de arbeidsmarkt. Daardoor wordt de structurele opbouw en borging van kennis en expertise binnen overheden belemmerd.

Met deze regeling wordt beoogd de uitvoeringskracht van gemeenten en provincies duurzaam te versterken. Daartoe worden provincies in staat gesteld de ambtelijke capaciteit en deskundigheid van gemeenten te ondersteunen, de samenwerking binnen de woondeals te versterken en de versnellingstafels te faciliteren.

2. Doel en reikwijdte van de regeling

Met deze regeling worden specifieke uitkeringen verstrekt aan de provincies ter versterking van de uitvoeringskracht van gemeenten en provincies bij de realisatie van de woningbouwopgave. De eerste uitkering is bestemd voor de versterking van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid van gemeenten ten behoeve van de uitvoering van de woondeals. De tweede uitkering is bestemd voor de ondersteuning van de uitvoering en actualisering van de woondeals en van de versnellingstafels.

Ter versterking van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid richten provincies een provinciaal loket en een capaciteitspool in. Het provinciale loket vormt een herkenbaar aanspreekpunt voor gemeenten die behoefte hebben aan aanvullende ambtelijke capaciteit of deskundigheid. Via het loket kan de provincie de ondersteuningsvraag van een gemeente nader in kaart brengen en, indien passend, koppelen aan de beschikbare capaciteit en deskundigheid binnen de capaciteitspool.

Provincies bepalen zelf op welke wijze zij de capaciteitspool organiseren. Daarbij kunnen zij gebruikmaken van eigen personeel, personeel van andere overheden of, indien nodig, externe capaciteit. Deze middelen helpen provincies om een capaciteitspool op te zetten. Een aantal provincies heeft al een (beperkte) capaciteitspool beschikbaar. Die provincies kunnen de al bestaande vormen van capaciteitspools continueren en uitbreiden, verbeteren en professionaliseren. Het is de bedoeling dat de capaciteitspools zo worden ingericht dat deze toegankelijk zijn voor alle gemeenten in de betreffende provincie en de administratieve belasting voor gemeenten zo beperkt mogelijk is. Het is niet de bedoeling om deze specifieke uitkering in te zetten als rechtstreekse inhuursubsidie voor gemeenten.

De capaciteitspool is bedoeld om gemeenten te ondersteunen bij de uitvoering van de woningbouwopgave, waaronder de planvorming, vergunningverlening en realisatie van woningbouwprojecten. De capaciteitspool kan worden ingezet om deelopgaven binnen de bredere regionale woningbouwopgave te ondersteunen, bijvoorbeeld capaciteitsondersteuning rondom het bouwen voor ouderen en studenten. Provincies en gemeenten worden gestimuleerd extra aandacht te besteden aan het ondersteunen van regionaal grootschalige woningbouwlocaties zoals opgenomen in de Nota Ruimte en ontwikkelingen in en rond kleine kernen. Het ligt niet voor de hand deze middelen in te zetten voor ambtelijke capaciteit voor woningbouw in NPLV-gebieden, omdat hier al een specifieke uitkering in voorziet.[2] De middelen kunnen ook worden ingezet om capaciteit in te zetten om processen en

[1] Kamerbrief Versnellen van processen en procedures (maart 2024). Bijlage: Brink (2024) Ambtelijk capaciteitstekort woningbouw. Brink Rapport, 22 januari 2024.
[2] Regeling kansrijke wijk (tweede tranche), Staatscourant 2025, 20924

methoden toe te passen om woningbouw mee te versnellen. Een goed voorbeeld daarvan is parallel plannen. Parallel plannen betekent een andere manier van met elkaar samenwerken. Diverse fases van een bouwproject worden gelijktijdig en samenhangend uitgevoerd. Nu vinden deze fases, zoals het bepalen van uitgangspunten, rekenen, tekenen, onderzoeken, participatie en afspraken juridisch vastleggen, vaak achter elkaar plaats. Met het hanteren van deze werkwijze wordt de realisatie van de woningbouw aanzienlijk versneld zonder wet- en regelgeving te wijzigen. Provincies worden aangemoedigd om deze middelen te benutten om de toepassing van parallel plannen door gemeenten te stimuleren. Initiatiefnemers worden ook aangemoedigd om de benodigde stappen in het bouwproces door middel van parallel plannen uit te voeren.

De versnellingstafels kunnen desgewenst een signalerende rol spelen in het toebedelen van de capaciteit uit de capaciteitspool. Daar zitten immers partijen gezamenlijk aan tafel die de mogelijke behoefte aan capaciteit en deskundigheid kunnen signaleren. Waarbij vervolgens de provincies de toedeling van de benodigde capaciteit bepalen op basis van de signalen, de urgentie woningbouwopgave en de afgesproken woningbouwproductie in de woondeals.

De specifieke uitkering om de ambtelijke capaciteit en deskundigheid van gemeenten te versterken is een maatregel uit het interbestuurlijke programma Uitvoeringskracht.[3] In het kader van dit programma wordt ook geïnvesteerd in landelijke capaciteitsondersteuning om ervoor te zorgen dat gemeenten toegang hebben tot specialistische deskundigheid. Deze landelijke capaciteitsondersteuning wordt in een apart traject belegd, en maakt daarmee geen onderdeel uit van deze regeling. Met deze landelijk dekkende aanpak van het capaciteitstekort wordt de uitvoeringskracht van overheden in de planketen en de samenwerking tussen (publieke en private) partijen in woningbouw en gebiedsontwikkeling versterkt.

De inzet van de capaciteitspool zal niet altijd noodzakelijk zijn om het knelpunt bij de gemeente op te lossen. Als de gemeente op zoek is naar specifieke kennis (bv. handreiking) dan ligt een doorverwijzing naar het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw (NECW) van VNG en Platform31 meer voor de hand. Ditzelfde geldt voor vragen over opleidingsmogelijkheden voor de eigen medewerkers. Als de gemeente behoefte heeft aan kortdurend specialistisch advies dan is een doorverwijzing naar het Expertteam Woningbouw van RVO logisch. Het provinciale loket zal dus ook een rol vervullen in het scherp krijgen van de vraag van de gemeente. Op die manier kan de gemeente het beste worden ondersteund bij de vraag die er ligt.

De regeling voorziet daarnaast in financiële ondersteuning voor de uitvoering van de woondeals. De woondeals vormen de bestuurlijke afspraken tussen het Rijk, provincies, gemeenten en andere regionale partijen over de woningbouwopgave en aanverwante woononderwerpen. Deze afspraken worden periodiek geactualiseerd en vragen om structurele ambtelijke ondersteuning. De ondersteuning omvat onder meer het voorbereiden en actualiseren van de woondeals, het verzamelen en analyseren van informatie over de voortgang van woningbouwprojecten, het monitoren van de afgesproken bouwdoelstellingen en het organiseren van de samenwerking tussen de betrokken partijen.

Tot slot, ondersteunt de regeling de versnellingstafels. Binnen deze publiek-private samenwerkingsverbanden werken overheden, woningcorporaties en marktpartijen samen aan de voorbereiding en realisatie van woningbouwprojecten en gebiedsontwikkelingen. De versnellingstafels signaleren knelpunten, bevorderen kennisuitwisseling en ontwikkelen gezamenlijke oplossingen om de voortgang van woningbouwprojecten te versnellen. De financiële bijdrage is bestemd voor de organisatie en ondersteuning van deze samenwerkingsverbanden, waaronder de bekostiging van de voorzitter en secretaris en de uitvoering van activiteiten die bijdragen aan een doelmatige samenwerking.

Met deze regeling worden twee bestaande beleids- en financieringslijnen[4] in één regeling gebundeld. De specifieke uitkering voor ambtelijke capaciteit en deskundigheid en de specifieke uitkering voor de woondeals en versnellingstafels blijven inhoudelijk, financieel en verantwoordingsmatig van elkaar onderscheiden. Voor Bonaire, Sint Eustatius en Saba worden eveneens middelen beschikbaar gesteld voor de aanpak van knelpunten in de woningbouw. Deze middelen vallen buiten het bereik van deze regeling en worden via een afzonderlijke regeling beschikbaar gesteld.

3. De hoogte en verdeling van de middelen

De regeling voorziet in een financiële bijdrage van in totaal € 118 miljoen. Daarvan is € 78 miljoen

[3] *Kamerstukken II 2026, Z21994*
[4] Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw, Staatscourant 2024, 38727 en Regeling specifieke uitkering ten behoeve van het opstellen en uitvoeren van woondeals, Staatscourant 2024, 31236

bestemd voor het versterken van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid bij gemeenten. Een bedrag van € 40 miljoen is beschikbaar voor de ondersteuning van de uitvoering van de woondeals en de continuïteit van de versnellingstafels. Deze middelen worden bekostigd uit de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor de Realisatiestimulans.[5]

In deze regeling is de verdeling van de middelen over de provincies vastgelegd. Bij die verdeling is rekening gehouden met de verschillen tussen provincies. In iedere provincie bestaat een woningbouwopgave en is het noodzakelijk de ambtelijke capaciteit en deskundigheid te versterken. Daarnaast maakt iedere provincie kosten voor de ondersteuning van de uitvoering van de woondeals en de organisatie van versnellingstafels. De omvang van de woningbouwopgave, de aard van de knelpunten en de regionale context verschillen echter per provincie. Daarom bestaat de verdeelsleutel uit een vaste voet en een variabel deel dat is gebaseerd op de woningbouwopgave per provincie. Daarbij is uitgegaan van de woningbouwopgave zoals vastgelegd in de herijkte woondeals uit 2024. In 2027 zullen de woondeals worden geactualiseerd. Daarbij kan de woningbouwopgave per provincie worden bijgesteld. Daarom kunnen de specifieke uitkeringen voor 2028 en 2029 nog niet exact worden vastgesteld per provincie. Het totale bedrag voor het versterken van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid bij gemeenten bedraagt in 2028 € 25,6miljoen en in 2029 € 19,2 miljoen. Het bedrag voor de ondersteuning van de uitvoering van de woondeals en de continuïteit van de versnellingstafels bedraagt in 2028 € 10 miljoen en in 2029 € 10 miljoen. Als de actualisatie van de woondeals is afgerond zullen de definitieve bedragen per provincie voor 2028 en 2029 worden vastgesteld.

Voor de middelen voor de versterking van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid is gekozen voor een basisbedrag van € 1.950.000 per provincie voor 2026 en 2027. Dit basisbedrag wordt aangevuld met een bedrag dat wordt bepaald naar rato van het aandeel van de provincie in de totale nationale woningbouwopgave. Dit aandeel is gebaseerd op het aantal woningen dat in de provincie moet worden gerealiseerd. Met deze verdeelsleutel ontvangen alle provincies een financiële bijdrage voor de vaste kosten, zoals het inrichten en in stand houden van een provinciaal loket waar gemeenten terecht kunnen voor informatie, vraagverheldering en matching met beschikbaar capaciteitsaanbod. Daarnaast zorgt deze verdeelsleutel ervoor dat de beschikbare middelen voor de uitbreiding van de ambtelijke capaciteit worden verdeeld naar rato van de woningbouwopgave. Provincies met een relatief grote woningbouwopgave ontvangen daardoor in absolute zin meer middelen voor de inzet van ambtelijke capaciteit bij gemeenten.

Voor de ondersteuning van de uitvoering van de woondeals en de versnellingstafels is gekozen voor een basisbedrag van € 250.000 per provincie per jaar aangevuld met een verdeling op basis van het aandeel in de woningbouwopgave. Deze verdeelsleutel is ongewijzigd ten opzichte van de voorgaande regeling.

De middelen worden jaarlijks aan de provincies verstrekt. Hierbij wordt uitgegaan van een opstartfase bij het versterken van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid bij gemeenten, waardoor er in de eerdere jaren een relatief kleiner bedrag beschikbaar wordt gesteld voor dit onderdeel dan in de latere jaren. Deze opbouw is bij de ondersteuning van de woondeals niet van toepassing, omdat daar grotendeels wordt aangesloten bij bestaande structuren. Als resultaat hiervan verschillen de bedragen die jaarlijks worden uitgekeerd in het kader van ambtelijke capaciteit en deskundigheid (de verdeelsleutel blijft gelijk, het betreft een basisbedrag en een bedrag op basis van het aandeel in de nationale woningbouwopgave), terwijl de bedragen voor het ondersteunen van de woondeals ieder jaar gelijk zijn.

4. Overgangsvoorziening voor kosten vanaf 1 januari 2026

Provincies kunnen vanaf 1 januari 2026 activiteiten hebben uitgevoerd die passen binnen de doelstellingen van de regeling, zoals het ondersteunen van gemeenten met ambtelijke capaciteit en deskundigheid, het uitvoeren en actualiseren van de woondeals en het ondersteunen van versnellingstafels. Artikel 9, tweede lid, bepaalt daarom dat de bedragen die voor het kalenderjaar 2026 in artikel 3, tweede lid, en artikel 4, tweede lid, zijn opgenomen, mede kunnen worden besteed aan kosten van daarvoor in aanmerking komende activiteiten die zijn gemaakt in de periode van 1 januari 2026 tot de datum van inwerkingtreding van de regeling. Zonder deze overgangsvoorziening zou onzekerheid kunnen bestaan over de mogelijkheid om dergelijke kosten ten laste van de specifieke uitkeringen te brengen. De voorziening voorkomt bovendien een onderbreking in de ondersteuning van gemeenten, de uitvoering van de woondeals en het functioneren van de versnellingstafels.

De overgangsvoorziening geldt uitsluitend voor de bedragen die voor het kalenderjaar 2026 beschikbaar zijn. De bedragen voor het kalenderjaar 2027 kunnen niet op grond van deze voorziening worden

[5] Tijdelijke regeling realisatiestimulans, Staatscourant 2025, 36777

gebruikt voor kosten die vóór de inwerkingtreding van de regeling zijn gemaakt. Het voor 2026 in artikel 3 opgenomen bedrag kan worden besteed aan de activiteiten, bedoeld in artikel 3, eerste lid. Het voor 2026 in artikel 4 opgenomen bedrag kan worden besteed aan de activiteiten, bedoeld in artikel 4, eerste lid, behoudens een door de minister op grond van artikel 5 toegestane afwijking.

Aan de regeling wordt geen terugwerkende kracht verleend. De overgangsvoorziening bepaalt uitsluitend welke al gemaakte kosten uit de voor 2026 opgenomen bedragen kunnen worden bekostigd. Zij legt over de periode vóór de inwerkingtreding geen verplichtingen op en verbindt daaraan geen nadelige rechtsgevolgen. De verplichtingen van artikel 5 en de informatie- en verantwoordingsverplichtingen van de artikelen 7 en 8 gelden vanaf de inwerkingtreding van de regeling. De verantwoording heeft wel mede betrekking op de vanaf 1 januari 2026 gemaakte kosten die op grond van de overgangsvoorziening ten laste van de specifieke uitkeringen zijn gebracht.

5. Verhouding tot hoger en ander nationaal recht

a. Besluit specifieke uitkeringen volkshuisvesting

Deze regeling berust op het Besluit specifieke uitkeringen volkshuisvesting.[6] Artikel 2, eerste lid, onderdeel e, van dat besluit biedt de grondslag voor specifieke uitkeringen voor het opstellen en uitvoeren van regionale woondeals. Artikel 2, eerste lid, onderdeel g, biedt de grondslag voor specifieke uitkeringen ter bevordering van de snelheid van de woningbouw. De ondersteuning van de uitvoering van de woondeals en de versnellingstafels valt onder onderdeel e. De versterking van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid van gemeenten ter versnelling van de woningbouw valt onder onderdeel g. Artikel 3 van het Besluit specifieke uitkeringen volkshuisvesting bevat de grondslag om bij ministeriële regeling nadere voorschriften te stellen over onder meer de hoogte en verdeling van de specifieke uitkeringen, de verplichtingen van de ontvangers, de wijze van betaling, monitoring, verantwoording en terugvordering. Deze onderwerpen zijn in de onderhavige regeling nader uitgewerkt.

b. Financiële-verhoudingswet en SiSa-verantwoording

De uitkeringen die op grond van deze regeling aan provincies worden verstrekt, zijn specifieke uitkeringen in de zin van de Financiële-verhoudingswet. Deze middelen zijn bestemd voor de in de regeling omschreven activiteiten en kunnen door de provincies niet voor andere doeleinden worden ingezet. Gedeputeerde staten leggen op grond van artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet jaarlijks verantwoording af over de besteding van de specifieke uitkeringen. Deze verantwoording vindt plaats volgens de systematiek van Single Information, Single Audit (SiSa) en de Regeling informatieverstrekking sisa. De verantwoordingsinformatie wordt opgenomen in de provinciale jaarrekening en via de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening verstrekt. Door aan te sluiten bij de SiSa-systematiek wordt gebruikgemaakt van de reguliere verantwoordings- en controlecyclus van provincies. Daarmee wordt voorkomen dat voor deze regeling een afzonderlijke verantwoordingsprocedure moet worden ingericht. Indien uit de verantwoordingsinformatie blijkt dat een specifieke uitkering niet, niet volledig of onrechtmatig is besteed, kan het desbetreffende deel van de uitkering overeenkomstig artikel 8 worden teruggevorderd.

c. Algemene wet bestuursrecht

Een besluit van de minister over het verstrekken, verlengen, wijzigen of terugvorderen van een specifieke uitkering is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen een dergelijk besluit staan de in die wet geregelde mogelijkheden van bezwaar en beroep open. De specifieke uitkeringen worden op grond van deze regeling uitsluitend verstrekt aan provincies, die rechtspersonen zijn die krachtens publiekrecht zijn ingesteld. Op grond van artikel 4:21, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht is titel 4.2 van die wet over subsidies daarom niet van toepassing. De overige relevante bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht, waaronder de algemene regels over besluiten, zorgvuldige voorbereiding, motivering en rechtsbescherming, blijven wel van toepassing.

d. Aanbesteding

De wijze waarop provincies uitvoering geven aan de activiteiten waarvoor een specifieke uitkering wordt verstrekt, kan meebrengen dat het Europese en nationale aanbestedingsrecht van toepassing is. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen wanneer een provincie externe deskundigheid of capaciteit inhuurt

[6] Gebaseerd op artikel 81, tweede lid, van de Woningwet.

of opdrachten voor andere diensten aan derden verstrekt. Indien de benodigde capaciteit wordt georganiseerd met personeel dat bij de provincie in dienst is, is in beginsel geen sprake van een overheidsopdracht waarop de Aanbestedingswet 2012 van toepassing is. Dat kan anders zijn wanneer diensten tegen betaling worden betrokken van andere overheden of externe partijen. Of in een concreet geval een aanbestedingsplicht bestaat, is afhankelijk van onder meer de aard en waarde van de opdracht en de wijze waarop de uitvoering wordt georganiseerd. Provincies bepalen binnen de grenzen van deze regeling zelf op welke wijze zij de activiteiten uitvoeren. Zij zijn daarom zelf verantwoordelijk voor de naleving van het toepasselijke Europese en nationale aanbestedingsrecht, waaronder de Aanbestedingswet 2012.

e. BTW

Op grond van artikel 2, tweede lid, van het Besluit specifieke uitkeringen volkshuisvesting wordt een specifieke uitkering niet verstrekt voor de belasting over de toegevoegde waarde over de kosten van de activiteiten, voor zover deze belasting in aanmerking komt voor compensatie op grond van de Wet op het BTW-compensatiefonds of voor aftrek op grond van de Wet op de omzetbelasting 1968. Deze uitsluiting geldt rechtstreeks voor de specifieke uitkeringen die op grond van deze regeling worden verstrekt. Om die reden is zij niet in deze regeling herhaald. De specifieke uitkeringen worden derhalve exclusief compensabele of aftrekbare btw aan de provincies verstrekt. De btw-component die voor compensatie in aanmerking komt, wordt overeenkomstig de daarvoor geldende systematiek toegevoegd aan het BTW-compensatiefonds. Provincies kunnen de door hen betaalde BTW, voor zover aan de wettelijke voorwaarden wordt voldaan, compenseren via het BTW-compensatiefonds. Voor zover de BTW op grond van de Wet op de omzetbelasting 1968 voor aftrek in aanmerking komt, kan zij evenmin ten laste van de specifieke uitkering worden gebracht. Hiermee wordt voorkomen dat dezelfde BTW zowel via de specifieke uitkering als via compensatie of aftrek wordt vergoed.

f. Staatssteun

Bij de beoordeling of sprake is van staatssteun in de zin van artikel 107, eerste lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, is onder meer van belang of met staatsmiddelen een selectief economisch voordeel wordt verleend aan een onderneming, waardoor de mededinging kan worden vervalst en het handelsverkeer tussen de lidstaten kan worden beïnvloed.

De specifieke uitkeringen worden verstrekt aan provincies voor de uitvoering en ondersteuning van publieke taken. Het betreft onder meer het versterken van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid van gemeenten bij planvorming, vergunningverlening en besluitvorming, het ondersteunen en actualiseren van de woondeals en het organiseren van versnellingstafels. Voor zover provincies en gemeenten hierbij openbaar gezag uitoefenen en geen economische activiteit verrichten, handelen zij niet als onderneming in de zin van het staatssteunrecht. De verstrekking van de specifieke uitkeringen aan provincies vormt daarom op het niveau van deze regeling geen staatssteun.

Dat woningcorporaties, marktpartijen en andere ondernemingen deelnemen aan versnellingstafels, brengt op zichzelf evenmin mee dat aan deze ondernemingen staatssteun wordt verleend. De regeling voorziet niet in rechtstreekse financiële bijdragen aan deze partijen en beoogt hun evenmin een selectief economisch voordeel te verschaffen. De ondersteuning is gericht op de organisatie van het overleg, het signaleren en oplossen van knelpunten en het bevorderen van de voortgang van de woningbouw.

Provincies kunnen bij de uitvoering van de activiteiten externe ondernemingen inschakelen. Een marktconforme vergoeding voor daadwerkelijk geleverde goederen of diensten levert geen economisch voordeel en daarmee geen staatssteun op. Een transparante, concurrerende en niet-discriminerende aanbestedingsprocedure kan eraan bijdragen dat de vergoeding overeenkomt met de marktvoorwaarden.

De concrete wijze waarop provincies de middelen besteden, blijft evenwel van belang. Staatssteun kan alsnog aan de orde zijn indien een provincie middelen rechtstreeks of indirect doorgeeft aan een onderneming, goederen of diensten onder de marktprijs beschikbaar stelt of kosten bekostigt die een bepaalde onderneming onder normale marktvoorwaarden zelf zou moeten dragen. Provincies zijn daarom verantwoordelijk voor een zodanige uitvoering van de regeling dat geen selectief economisch voordeel aan ondernemingen wordt verleend. Indien een voorgenomen besteding mogelijk staatssteun bevat, moet de provincie vooraf beoordelen of die steun kan worden gerechtvaardigd op grond van een toepasselijke vrijstelling of een goedgekeurde steunregeling.

6. Regeldruk

Deze regeling brengt geen regeldruk voor burgers of bedrijven met zich mee. De specifieke uitkeringen

worden uitsluitend verstrekt aan provincies. Burgers en bedrijven hoeven op grond van deze regeling geen aanvragen in te dienen, gegevens te verstrekken of andere administratieve verplichtingen na te komen. Provincies kunnen bij de uitvoering van de regeling gebruikmaken van externe partijen, zoals adviesbureaus of zelfstandig werkende deskundigen. Voor deze partijen vloeien uit de regeling zelf geen aanvullende informatie- of verantwoordingsverplichtingen voort. Eventuele verplichtingen voor externe partijen volgen uit de overeenkomst die zij met de provincie sluiten en behoren tot de gebruikelijke lasten die samenhangen met de uitvoering van een opdracht. De regeling brengt voor provincies uitvoeringslasten met zich. Deze houden onder meer verband met het overleg met de betrokken gemeenten, de inrichting en instandhouding van het provinciale loket en de capaciteitspool, de informatieverstrekking over de voortgang en de jaarlijkse verantwoording via de SiSa-systematiek. Omdat sprake is van twee inhoudelijk en financieel onderscheiden specifieke uitkeringen, moeten provincies over de besteding daarvan afzonderlijk verantwoording afleggen. Door beide uitkeringen in één regeling onder te brengen, worden de toepasselijke procedures, begrippen, termijnen en verplichtingen zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Dit vermindert de juridische en organisatorische versnippering, zonder het onderscheid tussen de twee uitkeringen en de daarbij behorende verantwoordingsstromen weg te nemen.

7. Evaluatie en monitoring

Deze regeling voorziet in jaarlijkse specifieke uitkeringen aan provincies voor 2026 en 2027. Provincies leggen jaarlijks verantwoording af over de besteding van de verstrekte middelen. Deze verantwoordingsverplichting is opgenomen in artikel 8 van de regeling en sluit aan bij de reguliere verantwoordingssystematiek voor specifieke uitkeringen.

De verantwoordingsinformatie wordt gebruikt om inzicht te verkrijgen in de besteding van de middelen en de uitvoering van de regeling. Daarnaast kan deze informatie worden betrokken bij de bestuurlijke overleggen tussen het Rijk en de provincies over de voortgang van de uitvoering en, indien daartoe aanleiding bestaat, worden gebruikt om de uitvoering van de regeling bij te sturen.

8. Inwerkingtreding

Met de gekozen datum van inwerkingtreding wordt afgeweken van de vaste verandermomenten en de minimuminvoeringstermijn, bedoeld in Aanwijzing 4.17 van de Aanwijzingen voor de regelgeving. Deze afwijking is gerechtvaardigd, omdat uitstel van de inwerkingtreding zou leiden tot aanmerkelijke ongewenste nadelen voor de uitvoering van de woningbouwopgave en de tijdige verstrekking van de specifieke uitkeringen aan provincies.

9. Consultatie

Het ontwerp van deze regeling is ter consultatie voorgelegd via internetconsultatie. Een aantal gemeenten, provincies, belangenorganisaties (waaronder VNG en Aedes), marktpartijen, een regionale versnellingstafel alsmede enkele burgers heeft gereageerd op de ontwerpregeling. In de consultatiereacties wordt overwegend steun uitgesproken voor het versterken van de uitvoeringskracht bij gemeenten via verschillende maatregelen, waaronder de capaciteitspools en het Nationaal Expertisecentrum Woningbouw. Het versterken van de uitvoeringskracht bij gemeenten zal de gehele woningbouw ten goede komen.

Verschillende partijen vragen aandacht voor een doelmatige besteding van de financiële middelen. Een aantal partijen vraagt meer ruimte voor lokaal maatwerk terwijl de andere partij meer landelijke inkadering van de bestedingsmogelijkheden wenst. In deze regeling is gekozen voor landelijke kaders die tegelijkertijd voldoende ruimte bieden aan provincies en gemeenten om te doen wat provinciaal, regionaal en lokaal nodig is en op een manier die tot resultaten leidt. De provincie Noord-Brabant heeft in haar reactie een aantal goede voorbeelden gegeven van hoe zij dat in hun provincies en regio's (willen) organiseren. Daarnaast vraagt een aantal partijen om meer verantwoording over de besteding van de middelen, terwijl andere partijen aandacht vragen voor het terugdringen van de verantwoordingslast. Bij de praktische uitvoering van deze regeling zal aandacht zijn voor een goede balans tussen deze twee belangen.

Verschillende partijen vragen aandacht voor de verdeling van middelen tussen provincies. Meerdere provincies en gemeenten met een relatief grote bouwopgave, verzoeken om een groter deel te verdelen naar rato van de woningbouwopgave. Niet alleen de provincie Zuid-Holland heeft dit ingebracht, maar ook gemeenten binnen deze provincie. Meerdere provincies met een relatief kleine opgave verzoeken om een groter deel te verdelen op basis van een vaste voet. Een aantal andere provincies geeft aan dat er met de voorgestelde bedragen een goede balans is gevonden. Op basis van deze uiteenlopende reacties wordt de verdeling tussen provincies niet gewijzigd. Het punt van provincies en gemeenten dat deze regeling en de uitwerking daarvan met de specifieke uitkeringen

niet de gehele behoefte aan extra capaciteit en de complexiteit van de woningbouwopgave dekt is duidelijk. De doelstellingen die deze regeling nastreeft maken echter onderdeel uit van een breder (interbestuurlijk) programma, waarin ruimte is om aanvullende ondersteuning te bieden waar dit nodig is.

Er zijn enkele vragen gesteld over de opgave op basis waarvan het deel dat naar rato opgave wordt verdeeld wordt bepaald. In de basis worden de geldende woondealafspraken aangehouden. Wanneer deze in de looptijd van de regeling wijzigen, zal ook deze regeling worden aangepast om de meest actuele opgaven te hanteren voor het deel dat naar rato opgave wordt verdeeld. Dit is verwerkt in de toelichting van de regeling.

In de consultatie is ook gevraagd waarom is gekozen voor een specifieke uitkering en geen doeluitkering. Een provincie en gemeente deelden zorgen over een mogelijk grotere verantwoordingslast bij een specifieke uitkering. Er is gekozen voor specifieke uitkeringen om duidelijkheid te scheppen over de besteding van de middelen, de rolverdeling, provincies een duidelijke regierol te geven en de gemeenten administratief te ontlasten. De zorg om een grote verantwoordingslast is meegenomen in de opzet van deze regeling. In plaats van een uitgebreide verantwoordingssystematiek met veel indicatoren, is daarom gekozen voor beperkte administratieve verantwoordingslast. De instrumentkeuze blijft ongewijzigd, omdat een doeluitkering minder stuurt op de besteding van de middelen en het nemen van regie door provincies.

Er zijn meerdere reacties gekomen met vragen rondom de concrete vormgeving van capaciteitspools. Op basis van deze reacties is de regeling en de toelichting gewijzigd. Binnen deze regeling is het inrichten en inzetten van capaciteitspools nadrukkelijk belegd bij provincies. Hoe de capaciteitspools door de provincies georganiseerd kunnen worden is nader toegelicht. Daarnaast zijn er meerdere reacties gekomen waarin zorgen worden geuit over hoe ervoor wordt gezorgd dat er niet teveel geld naar processen gaat en dat er binnen provincies een eerlijke toewijzing van capaciteit aan gemeenten plaatsvindt. De regeling stelt geen eisen aan het opnemen van capaciteit voor specifieke thema's in de capaciteitspools, maar verplicht de provincies in overleg te treden met betrokken gemeenten hierover. De regeling voorziet tevens in de mogelijkheid om de woondealgelden in te zetten voor extra capaciteit, wanneer versnellingstafels en monitoring voldoende zijn ingericht. Aanvullend is verwerkt dat de middelen ingezet worden voor (een dekkend geheel van) versnellingstafels, dus ook lokale en provinciale versnellingstafels in plaats van uitsluitend regionale versnellingstafels.

Tot slot zijn er meerdere reacties gekomen over de looptijd en het tijdelijke karakter van de middelen. De sterke wens naar structurele middelen en meer vaste capaciteit bij gemeenten in plaats van inhuur, is bekend. Deze regeling maakt een stap ten opzichte van eerdere, jaarlijkse regelingen, door voor vier jaar middelen te garanderen. De capaciteitspools zijn bedoeld om verschillende behoeften door de tijd heen flexibel op te kunnen vangen.

II Artikelsgewijs

Artikel 1 (Begripsbepalingen)

Capaciteitspool

De capaciteitspool is bedoeld om gemeenten toegang te bieden tot aanvullende ambtelijke capaciteit en deskundigheid ten behoeve van de uitvoering van de woningbouwopgave. Provincies organiseren deze capaciteit op een wijze die aansluit bij de regionale behoefte. Gemeenten kunnen via het provinciale loket een beroep doen op de capaciteitspool wanneer zij behoefte hebben aan aanvullende personele capaciteit of deskundigheid. Een capaciteitspool kan op verschillende manieren worden vormgegeven. Het gaat om een voorziening die door of mede namens een provincie wordt georganiseerd en waarmee ambtelijke capaciteit en deskundigheid aan gemeenten beschikbaar worden gesteld om de uitvoeringskracht van gemeenten bij planvorming, vergunningverlening en realisatie van woningbouw te versterken.

Woondeals

De woondeals vormen het bestuurlijke kader voor de samenwerking tussen de betrokken overheden en andere partijen. De woondeals bevatten onder meer bestuurlijke afspraken over de woningbouwprogrammering, de betaalbaarheid van woningen, de huisvesting van aandachtsgroepen en de randvoorwaarden die nodig zijn om de woningbouw te realiseren. Voor de uitvoering van de woondeals is een samenwerkingsstructuur ingericht, waaronder de versnellingstafels.

Versnellingstafels

De versnellingstafels zijn publiek-private samenwerkingsverbanden waarin overheden, woningcorporaties, marktpartijen en andere betrokken organisaties samenwerken aan de voorbereiding en realisatie van woningbouwprojecten. De versnellingstafels volgen de voortgang van woningbouwprojecten, signaleren knelpunten en lossen die waar mogelijk op, en bevorderen kennisuitwisseling en samenwerking om de uitvoering van de woningbouwopgave te versnellen. De werkwijze van de versnellingstafels is nader beschreven in de handreikingen *Aan tafel*[7], *Vooruit*[8] en *Samen aan het stuur*[9]. Deze handreikingen bieden praktische ondersteuning bij de inrichting en het functioneren van de versnellingstafels, maar maken geen onderdeel uit van deze regeling.

Artikel 2 (Doel van de specifieke uitkeringen)

Onderdeel a (Versterking van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid)

Voor een nadere toelichting op de capaciteitspools wordt verwezen naar paragraaf 2 van het algemene deel van deze toelichting.

Onderdeel b (Woondeals en versnellingstafels)

De specifieke uitkering, bedoeld in onderdeel b, is bestemd voor de ondersteuning van de uitvoering en actualisering van de woondeals en van de versnellingstafels. Voor een nadere toelichting op de woondeals en versnellingstafels wordt verwezen naar artikel 4 van deze toelichting.

Artikel 3 (Middelen voor ambtelijke capaciteit en deskundigheid)

Eerste lid

Het eerste lid bepaalt voor welke activiteiten de specifieke uitkering voor de versterking van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid kan worden ingezet. De middelen mogen uitsluitend worden besteed aan het inrichten en in stand houden van een provinciaal loket waar gemeenten ondersteuning kunnen aanvragen en aan het via een capaciteitspool beschikbaar stellen van ambtelijke capaciteit en deskundigheid aan gemeenten. Voor een nadere toelichting op de capaciteitspools wordt verwezen naar paragraaf 2 van het algemene deel van deze toelichting.

Tweede lid

Het tweede lid regelt de hoogte van de specifieke uitkering voor de versterking van de ambtelijke capaciteit en deskundigheid. Voor een toelichting op de verdeling van de middelen wordt verwezen naar paragraaf 3 van het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 4 (Middelen voor de uitvoering van de woondeals en versnellingstafels)

Eerste lid

Het eerste lid bepaalt voor welke activiteiten de specifieke uitkering voor de ondersteuning van de woondeals en de versnellingstafels kan worden ingezet.

Onderdeel a en b hebben betrekking op de actualisatie van de woondeals en de ambtelijke en organisatorische ondersteuning bij de uitvoering en monitoring van de bestuurlijke afspraken die in de woondeals zijn opgenomen. De middelen kunnen onder meer worden benut voor het voorbereiden van bestuurlijke overleggen, het verzamelen en analyseren van informatie over de voortgang door middel van publiek-private monitors, het voorbereiden van de actualisering van afspraken, het oplossen van knelpunten en het bevorderen van de samenwerking tussen betrokken partijen. Hiermee wordt de uitvoering van de bestuurlijke afspraken uit de woondeals ondersteund.

Onderdeel c betreft specifiek de ondersteuning van de versnellingstafels. De middelen kunnen worden gebruikt voor de bekostiging van een voorzitter en een secretaris. Daarnaast kunnen zij worden ingezet voor activiteiten en instrumenten ten behoeve van de versnellingstafels die bijdragen aan het

---

7 Aan tafel: handreiking regionale versnellingstafels
https://www.rvo.nl/sites/default/files/2023-06/Aan%20tafel%21%20-%20handreiking%20regionale%20versnellingstafels.pdf

8 Vooruit! Handreiking voor vitale samenwerking aan versnellingstafels
https://www.rvo.nl/sites/default/files/2024-06/Handreiking-versnellingstafels-2-Vooruit.pdf

9 Samen aan het stuur! Handreiking voor een effectieve Publiek-Private Monitor (PPM)
https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-04/RVO-Handreiking-Publiek-private-monitor.pdf

signaleren en oplossen van knelpunten en aan de voortgang en versnelling van woningbouwprojecten. Hiermee wordt de continuïteit van de samenwerking tussen overheden en private partijen bevorderd en wordt bijgedragen aan het versnellen van de woningbouw.

Door de ondersteuning van de uitvoering van de woondeals enerzijds (onderdeel a en b) en de ondersteuning van de versnellingstafels anderzijds (onderdeel c) afzonderlijk te regelen, wordt verduidelijkt voor welke activiteiten de specifieke uitkering kan worden besteed.

Tweede lid

Het tweede lid regelt de hoogte van de specifieke uitkering voor de uitvoering van de woondeals en de versnellingstafels. Voor een toelichting op de verdeling van de middelen wordt verwezen naar paragraaf 3 van het algemeen deel van deze toelichting.

Artikel 5 (Verplichtingen)

Eerste lid

Het eerste lid verplicht gedeputeerde staten de middelen uiterlijk op 31 december 2027 te besteden aan de activiteiten waarvoor de desbetreffende specifieke uitkering is verstrekt.

Tweede lid

Over de wijze waarop de provincie deze middelen inzet wordt overleg gevoerd met de betrokken gemeenten.

Derde lid

Het derde lid maakt het mogelijk de bestedingstermijn van de specifieke uitkering voor ambtelijke capaciteit en deskundigheid en woondeals en versnellingstafels eenmaal met ten hoogste één jaar te verlengen. Dit betekent dat de middelen uiterlijk tot eind 2028 kunnen worden besteed. Daarvoor is een schriftelijk en gemotiveerd verzoek van gedeputeerde staten vereist. Het verzoek moet uiterlijk drie maanden vóór het verstrijken van de oorspronkelijke bestedingstermijn worden ingediend.

Vierde lid

Het vierde lid biedt een afzonderlijke mogelijkheid voor een niet besteed restant van de specifieke uitkering voor de uitvoering van de woondeals en de ondersteuning van versnellingstafels. De minister kan op verzoek toestaan dat dit restant wordt ingezet voor de activiteiten voor ambtelijke capaciteit en deskundigheid, bedoeld in artikel 3, eerste lid. Deze mogelijkheid houdt geen verlenging van de bestedingstermijn in.

Vijfde lid

Het vijfde lid bevat de voorwaarden waaronder de minister kan instemmen met de herbestemming van een resterend deel van de specifieke uitkering. Deze voorwaarden zijn cumulatief. Gedeputeerde staten moeten aannemelijk maken dat het resterende bedrag niet meer nodig is voor de oorspronkelijke activiteiten en dat de herbestemming de uitvoering van de woondeals en de versnellingstafels niet wezenlijk belemmert. Daarnaast moeten de betrokken gemeenten vooraf over de voorgenomen herbestemming zijn geraadpleegd en een advies hebben kunnen uitbrengen.

Artikel 6 (Betaling)

Eerste lid

Het eerste lid bepaalt dat voor elk van de twee specifieke uitkeringen jaarlijks een voorschot van 100 procent wordt verleend. Het voorschot voor de specifieke uitkering voor capaciteit en expertise wordt gebaseerd op het bedrag in artikel 3, tweede lid. Het voorschot voor de specifieke uitkering voor de woondeals en versnellingstafels wordt gebaseerd op het bedrag in artikel 4, tweede lid. De uitkeringen blijven daarmee financieel en verantwoordingsmatig van elkaar onderscheiden.

Tweede lid

Het tweede lid bepaalt dat ieder voorschot in één keer wordt betaald. De uiterste betaaldatum van 1 maart waarborgt dat de provincies in het eerste kwartaal van het desbetreffende kalenderjaar over

de middelen kunnen beschikken. Het gaat om een betalingstermijn voor elk van de afzonderlijke specifieke uitkeringen.

Derde lid

Het derde lid bevat een overgangsregeling voor 2026. Omdat de regeling gedurende dat kalenderjaar in werking treedt, kan de reguliere betaaldatum van 1 maart niet worden toegepast. De voorschotten voor 2026 worden daarom uiterlijk op 31 december 2026 betaald.

Artikel 7 (Informatieverstrekking)

Dit artikel biedt de minister de mogelijkheid gedeputeerde staten te verzoeken informatie te verstrekken over de voortgang, doeltreffendheid en doelmatigheid van de activiteiten waarvoor de specifieke uitkeringen zijn verstrekt. Deze informatie wordt gebruikt om de uitvoering van de regeling te monitoren en kan tevens worden betrokken bij de bestuurlijke overleggen over de uitvoering van de woondeals en de voortgang van de woningbouwopgave.

Artikel 8 (Verantwoording en terugvordering)

Eerste lid

Het eerste lid bepaalt dat gedeputeerde staten jaarlijks afzonderlijk verantwoording afleggen over de besteding van elk van de twee specifieke uitkeringen. De verantwoording vindt plaats overeenkomstig artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet en de daarop gebaseerde SiSa-systematiek.

De afzonderlijke verantwoording sluit aan bij het feit dat de uitkering voor ambtelijke capaciteit en deskundigheid en de uitkering voor de uitvoering van de woondeals en de ondersteuning van de versnellingstafels financieel en inhoudelijk van elkaar onderscheiden blijven. De jaarlijkse verantwoording betekent niet dat de in een kalenderjaar ontvangen middelen ook in datzelfde kalenderjaar volledig moeten zijn besteed. Niet bestede middelen kunnen binnen de op grond van artikel 5 geldende bestedingstermijn beschikbaar blijven.

Tweede lid

Het tweede lid regelt de terugvordering bij onrechtmatige besteding. Daarvan kan onder meer sprake zijn wanneer middelen zijn besteed aan andere activiteiten dan de activiteiten die op grond van de artikelen 3 tot en met 5 zijn toegestaan of wanneer bij de besteding niet is voldaan aan de daarvoor geldende wettelijke voorwaarden.

De minister kan het onrechtmatig bestede deel terugvorderen zodra de onrechtmatige besteding uit de verantwoordingsinformatie blijkt. Daarvoor hoeft het einde van de bestedingstermijn niet te worden afgewacht. De terugvordering blijft beperkt tot het deel waarop de onrechtmatigheid betrekking heeft.

Derde lid

Het derde lid heeft betrekking op middelen die na afloop van de toepasselijke bestedingstermijn niet zijn besteed. De reguliere bestedingstermijn eindigt op 31 december 2027. Indien de minister op grond van artikel 5, derde lid, een verlenging heeft toegestaan, geldt voor de desbetreffende specifieke uitkering de verlengde bestedingstermijn.

Een gedurende de bestedingstermijn nog niet besteed bedrag vormt op zichzelf geen grond voor terugvordering. Eerst wanneer na afloop van de toepasselijke termijn uit de verantwoordingsinformatie blijkt dat een specifieke uitkering niet volledig is besteed, kan de minister het resterende bedrag terugvorderen. Hiermee wordt voorkomen dat de jaarlijkse verantwoordingsverplichting de mogelijkheid doorkruist om de meerjarige middelen binnen de gehele bestedingsperiode in te zetten.

Vierde lid

Het vierde lid bepaalt binnen welke termijn de minister van een terugvordering mededeling moet doen. De termijn van één jaar vangt aan op het moment waarop de minister de verantwoordingsinformatie ontvangt waaruit de grond voor terugvordering blijkt. Bij onrechtmatige besteding gaat het om de verantwoordingsinformatie waaruit die onrechtmatigheid naar voren komt. Bij een niet volledig bestede uitkering gaat het om de verantwoordingsinformatie die na afloop van de toepasselijke bestedingstermijn wordt ontvangen.

De mededeling bevat het terug te vorderen bedrag en de grond waarop de terugvordering berust. Het

gebruik van het woord ‘kan’ brengt mee dat terugvordering geen automatisch rechtsgevolg is. De minister neemt daarover een besluit met inachtneming van de omstandigheden van het geval en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 9 (Inwerkingtreding en vervaldatum)

Eerste lid

De regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst. De artikelen 2 tot en met 5 werken terug tot en met 1 januari 2026. De bepaling maakt het mogelijk de specifieke uitkeringen over het kalenderjaar 2026 te besteden aan daarvoor in aanmerking komende kosten die vanaf 1 januari 2026 zijn gemaakt. Voor de motivering van de terugwerkende kracht wordt verwezen naar het algemeen deel van deze toelichting.

Met de onmiddellijke inwerkingtreding wordt tevens afgeweken van het vaste verandermoment en de minimuminvoeringstermijn van drie maanden, bedoeld in aanwijzing 4.17 van de Aanwijzingen voor de regelgeving. Deze afwijking is gerechtvaardigd omdat de regeling voorziet in specifieke uitkeringen die noodzakelijk zijn voor de tijdige ondersteuning van de uitvoering van de woningbouwopgave. Een latere inwerkingtreding zou ertoe leiden dat provincies niet tijdig kunnen beschikken over de middelen die nodig zijn om de capaciteitspools in te richten, de uitvoering van de woondeals te ondersteunen en de versnellingstafels te continueren. Snelle inwerkingtreding voorkomt daarmee onnodige vertraging van de uitvoering van de woningbouwopgave.

Tweede lid

Het tweede lid bevat een overgangsvoorziening voor de bedragen die voor het kalenderjaar 2026 in artikel 3, tweede lid, en artikel 4, tweede lid, zijn opgenomen. De regeling treedt gedurende 2026 in werking, terwijl provincies reeds vanaf 1 januari 2026 activiteiten kunnen hebben uitgevoerd die passen binnen de doelstellingen van de regeling. Het tweede lid maakt het daarom mogelijk de bedragen voor 2026 mede te besteden aan de kosten van daarvoor in aanmerking komende activiteiten die zijn gemaakt tussen 1 januari 2026 en de datum van inwerkingtreding van de regeling.

De bepaling geldt uitsluitend voor de bedragen die voor het kalenderjaar 2026 zijn opgenomen. De voor het kalenderjaar 2027 opgenomen bedragen kunnen niet op grond van deze overgangsvoorziening worden gebruikt voor kosten die vóór de inwerkingtreding van de regeling zijn gemaakt.

Door het gebruik van ‘onderscheidenlijk’ blijven de twee specifieke uitkeringen ook voor de toepassing van deze overgangsvoorziening gescheiden. Het in artikel 3, tweede lid, voor 2026 opgenomen bedrag kan uitsluitend worden besteed aan de activiteiten, bedoeld in artikel 3, eerste lid. Het in artikel 4, tweede lid, voor 2026 opgenomen bedrag kan uitsluitend worden besteed aan de activiteiten, bedoeld in artikel 4, eerste lid, behoudens een door de minister op grond van artikel 5 toegestane afwijking.

De overgangsvoorziening verandert niet welke activiteiten voor bekostiging in aanmerking komen. De vóór de inwerkingtreding gemaakte kosten moeten voldoen aan dezelfde inhoudelijke voorwaarden als kosten die na de inwerkingtreding worden gemaakt. Ook worden deze kosten afzonderlijk verantwoord onder de specifieke uitkering waarop zij betrekking hebben.

Het tweede lid verleent geen terugwerkende kracht aan de verplichtingen van de regeling. Het maakt uitsluitend mogelijk dat al gemaakte kosten ten laste van de voor 2026 beschikbare bedragen worden gebracht. De verplichtingen inzake overleg, informatieverstrekking en verantwoording gelden vanaf de inwerkingtreding van de regeling, waarbij de verantwoording mede betrekking heeft op de vanaf 1 januari 2026 bekostigde activiteiten.

Derde lid

Het derde lid bevat de horizonbepaling. De regeling vervalt met ingang van 1 januari 2029. De regeling blijft van toepassing op specifieke uitkeringen die vóór die datum op grond van deze regeling zijn verstrekt. Hierdoor blijven de bepalingen over onder meer de besteding, informatieverstrekking, verantwoording en terugvordering van toepassing totdat de verstrekte specifieke uitkeringen volledig zijn afgewikkeld.

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
E. Boekholt-O’Sullivan